

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ХВОРОБИ ДЕКОРАТИВНИХ І КВІТКОВИХ РОСЛИН

спеціальність	202 «Захист і карантин рослин»	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	«Захист і карантин рослин»	факультет	агрономії та захисту рослин
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту і карантину рослин ім. Б.М. Литвинова

ВИКЛАДАЧ

Батова Олена Миколаївна

Вища освіта – спеціальність «Захист рослин»
Старший викладач кафедри зоології, ентомології, фітопатології, інтегрованого захисту та карантину рослин ім. Б.М. Литвинова
Досвід роботи – 16 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- учасниця наукових і методичних конференцій;
- співавторка 6 тематичних публікацій;
- співавторка 10 методичних розробок

телефон	0500665213	електронна пошта	batova_959@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet
---------	------------	------------------	--	-----------------------	-------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів професійних знань та умінь щодо збудників хвороб квіткових і декоративних культур, морфологічних, біологічних та екологічних властивостей патогенів; вивчення причин та закономірностей, що сприяють захворюванню і поширенню хвороб; встановлення ролі факторів навколишнього середовища, які сприяють або затримують захворювання і поширення хвороби; вивчення шкідливості захворювань, планування заходів захисту квітково-декоративних рослин від хвороб.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота
Деталізація результатів навчання форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> за зовнішніми ознаками діагностувати хвороби рослин у польових і лабораторних умовах; за морфологічними ознаками – ідентифікувати найбільш поширені патогени (ЗК1, ЗК5, ФК4, ПРН6, ПРН8), робота в групах проводити аналіз фітопатологічного стану посівів і насаджень в умовах відкритого та захищеного ґрунту (ЗК1,ЗК3, ФК3, ФК4, ПРН1), робота в групах приймати оптимальні рішення щодо проведення захисних заходів, що обмежують розвиток хвороб рослин (ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК5, ФК3,ФК4, ПРН1, ПРН4)
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 22 годин лекцій, 22 годин практичних, модульний контроль (2 модулі), 20 годин самостійної роботи; 26 годин індивідуальні завдання, підсумковий контроль –залік
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, академічна доброчесність

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ХВОРОБИ КВІТКОВИХ КУЛЬТУР ЗАХИЩЕНОГО ГРУНТУ, ЦИБУЛИННИХ ТА БУЛЬБОЦИБУЛИННИХ РОСЛИН

Лекція 1	Предмет і методи навчання. Історичний огляд розвитку та наукові основи вивчення навчальної дисципліни. Роль світових і вітчизняних учених у розвитку науки про хвороби квіткових і декоративних рослин та методи їх захисту.	Практичні заняття ПЗ 1	Дослідження хвороб троянд: борошниста роса, чорна плямистість, іржа, сіра гниль, несправжня борошниста роса.	Самостійна робота	Дослідження хвороб троянд: інфекційний опік, стебловий рак, бактеріальний рак. Визначення хвороб гіацинта: склероціальна гниль, пеніцильозна гниль, сіра гниль, фузаріоз, іржа, м'яка бактеріальна гниль, мозаїка, пістрявість пелюсток.
Лекція 2	Хвороби троянд, їх симптоматика, біоекологія збудників та заходи захисту.	ПЗ 2	Дослідження хвороб хризантеми: чорна ніжка, фузаріоз, сіра гниль, борошниста роса, пероноспороз, іржа, септоріоз, альтернаріоз, бактеріальна плямистість, вірусні хвороби.		Ознайомлення з хворобами нарцисів: фузаріоз, сіра гниль, жовта смугастість, мозаїка. <u>Індивідуальні завдання.</u> Уражуваність сортів троянд хворобами та методи визначення їх стійкості.
Лекція 3	Діагностичні ознаки хвороб хризантем та методи контролю захворювань.	ПЗ 3	Визначення хвороб гвоздики садової ремонтантної: гетероспоріоз, альтернаріоз, септоріоз, аскохітоз, філостиктоз, мозаїка, кільцева плямистість, жилкувата крапчастість.		Методи визначення хвороб хризантеми і гвоздики садової ремонтантної. Агротехнічні заходи запобігання враженню рослин тюльпана, гладіолуса,

Умови зарахування

згідно з навчальним планом

Лекція 4	Діагностичні ознаки хвороб гвоздики садової ремонтантної та методи контролю захворювань.	ПЗ 4	Дослідження хвороб тюльпанів: сіра гниль, ризоктоніоз, пеніцильозна гниль, фузаріоз, пістрявість пелюсток, некротична плямистість, некроз жилок.		нарциса, лілії та гіацинта хворобами. Стан розробки заходів захисту квіткових культур від хвороб у захищеному ґрунті. Використання стимуляторів росту рослин та мікробів-антагоністів проти хвороб цибулинних та бульбоцибулинних рослин.
Лекція 5	Хвороби цибулинних та бульбоцибулинних рослин, морфологічні, біоекологічні особливості їх збудників і захисні заходи.	ПЗ 5	Визначення хвороб гладіолусу: фузаріоз, коричнева серцевинна гниль, тверда гниль, пеніцильозна гниль, суха склероціальна гниль, парша, мозаїка. Дослідження хвороб лілій: ботрітіоз, фузаріоз, іржа, мозаїка, неінфекційний листовий опік лілії.		

Модуль 2. ХВОРОБИ ОДНО-, ДВО- ТА БАГАТОРІЧНИХ КВІТКОВИХ І ДЕКОРАТИВНИХ КУЛЬТУР

Лекція 6	Хвороби однорічних та дворічних квіткових рослин і методи їх контролю.	ПЗ 6	Ознайомлення з хворобами айстри садової: фузаріозне в'янення, чорна ніжка, ризоктоніоз, сіра гниль, іржа, септоріоз, альтернаріоз, жовтяниця. Хвороби чорнобривців: чорна ніжка, сіра гниль, мозаїка.	Самостійна робота	Хвороби сальвії: борошниста роса, іржа, септоріоз, пероноспороз. Хвороби мальви: іржа, рамуляріоз, аскохітоз, церкоспороз, антракноз, біла гниль, мозаїка. Хвороби півоній: кільцева плямистість, септоріоз, мозаїка. <u>Індивідуальні завдання.</u> Методи обліку хвороб айстри та жоржини. Стан розробки захисту багаторічних квіткових і декоративних культур від хвороб. Стійкість сортів іриса та флокса проти хвороб. Біологічні цикли розвитку збудників хвороб жоржини та півонії. Аналіз літературних джерел хвороб цинії, мальви, флокса, сальвії. Вплив екологічних факторів на розвиток хвороб бузку та гортензії.
Лекція 7	Основні хвороби айстри садової, сальвії, чорнобривців, їх поширення та шкідливість. Особливості проявлення хвороб, морфологічні та біологічні властивості їх збудників. Фактори, що впливають на поширення патогенів і розвиток захворювань. Профілактичні та терапевтичні заходи щодо обмеження розвитку хвороб.	ПЗ 7	Дослідження хвороб цинії: борошниста роса, сіра гниль, фузаріозне в'янення.		
Лекція 8	Основні хвороби цинії та мальви, їх поширення та шкідливість. Особливості проявлення хвороб, морфологічні та біологічні властивості їх збудників. Фактори, що впливають на поширення патогенів і розвиток захворювань. Профілактичні та терапевтичні заходи щодо обмеження розвитку хвороб.	ПЗ 8	Визначення хвороб іриса: гетероспоріоз, іржа, сіра гниль, мокра гниль, мозаїка, крапчаста мозаїка. Хвороби гербери: фітофторозна коренева гниль, борошниста роса, біла гниль, ботрітіоз, альтернаріоз, мозаїка.		

Лекція 9	Хвороби багаторічників відкритого ґрунту та заходи захисту. Хвороби ірисів, флоксів, жоржин, їх симптоматика.	ПЗ 9	Хвороби жоржини: чорна ніжка, вертицильозне в'янення, фузаріозне в'янення, борошниста роса, сіра гниль, біла гниль, бура плямистість, септоріоз, мозаїка. Хвороби півоній: вертицильозне в'янення, гниль коренів і живців, борошниста роса, сіра гниль, біла гниль, коричнева плямистість, іржа.
Лекція 10	Хвороби багаторічників відкритого ґрунту та заходи захисту. Хвороби гербер, півоній, їх симптоматика.	ПЗ 10	Хвороби бузку: борошниста роса, сіра гниль, церкоспороз, філостиктоз, гетероспоріоз, антракноз, бактеріальна гниль пагонів, або «вологий опік», вірусні хвороби.
Лекція 11	Хвороби бузку та гортензії. Симптоми їх проявлення, характеристика збудників. Первинні джерела і шляхи поширення патогенів.	ПЗ11	Дослідження хвороб гортензії: сіра гниль, борошниста роса, кільцева плямистість, посиніння квіток. Основні методи та способи захисту рослин від хвороб.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Кирик М.М., Шевчук В.К., Піковський М.Й. Хвороби декоративних і квіткових рослин. К.: Фенікс, 2019. -328 с.	Методичне забезпечення
-------------------	--	-------------------------------

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які

прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.